

KAULBERG, BJARNE

Transportsektorens udvikling og betydning for Zambias økonomi.

KRISTIANSEN, BENT O.

Udnyttelsen af de pastorale områder i Østafrika - en økologisk analyse.

KROGH, ELSEBETH S.

Ulige adgang til ressourcer - den rurale arbejdskrafts reproduktionsvilkår i den sydindiske delstat Karnataka.

LARSEN, JØRN FOLMER

En undersøgelse af nogle sønderjyske marskjerde, deres modningsstadiet samt lermineralogi.

LARSEN, TOMMY HERLØV

Koncentrations- og centraliseringsprocessen i stålsektoren med særligt henblik på det europæiske kul- og stålfællesskab.

LEWINSKY, CLAUS V.

Offentlighedsfasen i regionplanlægningen - demokratisering eller legitimering.

MADSEN, LARS STENBÆK

Bysystemets udvikling i Danmark siden 1960.

MØLLER, TORBEN STIG

Nordby sogn - en analyse af landbruget i et område, hvor landbrug er hovederhverv.

NØHR, TORBEN

Fysisk planlægning og decentrale arbejdspladser. En analyse af arbejdsmarkedsforhold i Slagelse-områdets mindre byer.

PETERSEN, BIRGIT

Udviklingen i den danske landbrugsproduktion fra EF-tilslutningen frem til 1977.

PETERSEN, KIRSTEN LONE

Zimbabwes muligheder for en udvikling i retning af uafhængig reproduktion.

RASMUSSEN, BO

Zimbabwes muligheder for en udvikling i retning af uafhængig reproduktion.

RASMUSSEN, STEN VALLING

Rural/Urban migration i Tanzania.

SCHOLZ, HELGE

En diskussion af geografiens objekt med eksempel i det danske Nordsøfiskeri.

SONNE, PER

Træk af dansk landbrugs strukturudvikling siden 1972 med særligt henblik på en analyse af de strukturelle konsekvenser af EF's landbrugspolitik for dansk landbrug.

TASTUM, JENS

Snehydrologi.

THINGVAD, NIELS

Sne og snetaksering i et arktisk nedbørsområde.

ANMELDELSER

Nils-Erik Hansegård:

THE TRANSITION OF THE JUKKASJÄRVI LAPPS FROM NOMADISM TO SETTLED LIFE AND FARMING

(Studia ethnographica upsaliensia, 39). Uppsala 1978. XII, 225 s., 11 fig., 52 tvl. 31 cm, Skr. 270,-. Almqvist & Wiksell Int., Stockholm.

Afhandlingen giver en meget dybtgående og detaljeret analyse af overgange fra den intensive til den extensive renavl i en svensk-norsk lapplandsregion. Den traditionelle malkning af renerne aftog her i løbet af 1890-erne. Enkelte af Jukkasjärvi lapperne fortsatte dog den systematiske malkning indtil omkring 1910, men efter 1920 har der kun været malket lejlighedsvis. Dette betød en frigørelse af arbejdskraft, især af kvinder og børn, som måtte gå ind i andet, for lapperne utraditionelt arbejde som kvæghold, et primitivt landbrug og fiskeri på de store søer. De nye faste lap-byer blev derfor ofte anlagt ved gode fiskepladser. Anlæggelsen af det hurtigt voksende Kiruna og turismen gav også mulighed for andre beskæftigelser. Der blev et godt salg i turistsouvenirs, mange af mændene tjente også penge som turistførere i fjeldene. Området var oprindeligt først og fremmest beboet af lapper og af finner. For de nu fastboende lapper skete der en hurtig fennificering, finsk blev en slags fællessprog, og finske landbrugsmetoder blev overtaget. Vigtigt var det også, at man mødtes i den fælles nordlandske kirkeret-Laestadianismen. Lappernes første træhuse til afløsning af kåten blev bygget af finner og var derfor me-

get nær den finske type, men i dag bygges i almindelig svensk stil. Medens alle ældre stadig kan tale finsk, så er det kun få af de unge som lærer finsk, svensk vinder mere og mere indpas.

Bogen er et vigtigt dokument til belysning af, hvorledes en livsform kan ændres i et område med flere etniske grupper.

Børge Fristrup

William C. Brice (ed.):

ENVIRONMENTAL HISTORY OF THE NEAR AND MIDDLE EAST SINCE THE LAST ICE AGE

Academic Press Inc. (London) Ltd. 1978. XX, 384 s., 24 cm, £ 16.-

'The Environmental History of the Near and Middle East' er en samling på godt en snes bidrag om emnet plus kommentarer og konklusioner. Den beskrevne historie tager sit udgangspunkt i det senglaciale og beskriver såvel vandstands-, landskabs- som klimaudvikling. Det hele er regionalt delt op, hvad der letter oversigten meget. Der er tale om en velredigeret samling af småafhandlinger, som tilsammen giver mulighed for at sammenligne udviklingen i det store og ret lidt udforskede område, som bogen behandler.

Sofus Christiansen

A.A. Minc:

DIE ÖKONOMISCHE BEWERTUNG DER NATURRESSOURCEN (Petermanns Geographische Mitteilungen. Ergänzungsheft nr. 277).

VEB Hermann Haack, Leipzig 1976, 255 s., 23 cm, ØMK 53,40.

En gennemgang af overvejende sovjetisk litteratur om vurderinger af de forskellige naturressourcer ud fra samfundets behov for produktion. Efter en lang og ret teoretisk behandling af vekselvirkningen mellem natur og samfund fremføres forskellige definitioner på begrebet naturressource og diskussioner af en økonomisk værdiansæt-

telse. Derpå refereres vurderinger af mineralforekomster, skove og i noget større omfang landbrug og vandressourcer. I landbrugsafsnittet omtales især jordbundsbonitering, men også forsøg på evaluering af produktionsforholdene udtrykt ved høstudbytter omregnet til foderenheder.

Bogen udkom på russisk i 1972, og de mange citerede værker er fra 60'erne.

Kr. M. Jensen

Uno Varjo:

FINNISH FARMING: Typology and economics. (Geography of world agriculture, 6).

Akadémiai Kiadó, Budapest 1977, 145 s., ill., 25 cm, \$ 9.00.

Denne redegørelse for finsk landbrug er 6. bind i serien "Geography of World Agriculture", der udsendes af Videnskabernes Akademi i Ungarn. Siden Finlands selvstændighed i 1918 har landbruget undergået enorme ændringer. Frem til 1960 oprettedes således over 130.000 nye brug, deraf alene ca. 100.000 efter 2. verdenskrig til hjemvendte soldater og især til flygtninge fra Karelen og de øvrige afståede områder mod Sovjetunionen.

Effektiviseringen af landbruget gennem 1960'erne medførte imidlertid overproduktion af landbrugsvarer i forhold til hjemmeforbruget, og i 1969 tog man konsekvensen heraf ved en lovgivning om førtidspension og afviklingspræmier for malkekøveg. Dermed vendte udviklingen sig mod nedlæggelser af brug (10.000 om året), og store arealer gik ud af drift.

Alle disse omvæltninger er beskrevet, og de nuværende landbrugsforhold er præsenteret i mange kort over enkeltafgrøders arealer, deres udbytte og dækningsbidrag (salgspris + variable omkostninger pr. ha). Også husdyrbruget og skovene, der er knyttet til langt de fleste finske landbrug, behandles, og bo-

gen afsluttes med et par inddelinger af Finland i regioner på grundlag af driftstyper.

En god oversigt over finsk landbrug, men desværre slutter det statistiske grundlag omkring 1970.

Kr. M. Jensen

Werner Richter:

ISRAEL UND SEINE NACHBARRÄUME (Erdwissenschaftliche Forschung, Bd. 14).

Franz Steiner Verlag GmbH, Wiesbaden 1979, X, 413 s., ill., 23 cm., DM 182,00.

Denne bog er skræmmende ved sit omfang - 400 sider i stort format (2½ kg) -, men trods omfanget holder forfatteren sig nøje til de emner, der loves i undertitlen: Den rurale bebyggelse og arealanvendelse i de sidste ca. 100 år. Bogen er til overflod forsynet med fotografi af typiske landskaber - i særdeleshed mange flyfotos, hvoraf adskillige er så omfattende, at de må foldes 2 gange for at passe til bogens format. Hertil kommer mange stregtegninger af arealanvendelse i mindre områder. Men frem for alt imponerer to arealanvendelseskort i målestoksforhold 1:250.000 for området vesten for Jordan-floden fra Galilea i nord til Negev og Sinai i syd. Det ene kort omfatter arealanvendelsen i slutningen af forrige århundrede, det er baseret på gennemgang af en syndflod af skriftlige kilder, og arealanvendelsen er vist med bogstav-symboler. Det andet kort er baseret på flyfotos, kartering i marken m.m. - Bogen er imponerende som én-mands-værk. For et område, der sårt nok er meget forsømt i den geografiske litteratur, har man hermed fået en meget lærd, veldokumenteret og omhyggelig behandling af kulturlandskabets struktur og udvikling; og den er en sand guldgrube af materiale. Bogen må hilses meget velkommen og er aldeles uomgængelig for al-